

Árkiivaššennr. 25/610

Ášši

022/25

Gos

Sámediggeráđđi – dievasčoahkkinnáššit

Plána ja finánsalávdegoddi

Áššeovddidus

Sámediggi, Duojáriid Ealáhussearvi ja Sámiid Duodji leat šiehtadan ealáhusšiehtadusa duodjai.

Bealit leat 04.06.2025 šiehttojuvvon 2026/2027 ealáhusšiehtadusa ektui, mii gusto 01.01.2026 rájes gitta 31.12.2027 ráđjai.

Ekonomalaš rámma lea kr. 7 500 000 ruvnno. jagi. Dat lea kr. lassáneapmi. 300 000 rájes 2024 ráđjai. Bealit sohpe earret eará bajidit investeren- ja ovddidandoaibmajuid, duodjestipeanddaid ja gelbbolašvuoda/oahpahusa rámmaid.

Organisašuvnnat Sámiid Duodji ja Duojáriid Ealáhussearvi barget dehálaš barggu duoji ovddas, ja bealit leat danne soahpan nannet organisašuvnnaid rámmaid.

Sámedikkis lea bajitdási ulbmil ovddidit duoji boahhteáigásaš ja geasuheaddji ealáhussan. Iežasbuvttaduvvon dujiid eanet vuovdin stuorát márkaniid lea guovddášis Sámedikki áŋgiruššamis. Dainna oaivvilduvvo ahte duodjeealáhusas lea náka heivehit iežas ealáhusa rievdamiidda ja hástalusaide, ja ahte profesunalitehta, dienas ja gánnáhahttivuohta ealáhusas buoriduvvošii.

Ealáhusšiehtadusa áigodat jotkojuvvo gitta guovtti jahkái. Šiehtadallamiid áigemearri lea sirdojuvvon čakčat giddii, vai duodješiehtadallamiid sáhtta heivehit Sámedikki bušeahttašiehtadallamiidda. Doaibmadoarjjaortnega ohccit galget ain leat sertifiserejuvvon ođastuvvon Sámi Duodji-mearkkain. Daid jagiid go eai leat šiehtadallamat, de galgá leat oktasaš gulahallančoahkkinn beliiguin mas maiddái Sámedikki mihttomearit ja strategiiat ealáhusšiehtadussii sáhttet leat fáddán.

Tabealla vuolábealde čájeha Sámedikki bušeahta ja várrejuvvon ruđaid ealáhusšiehtadussii jagiide 2024/- 2025 ja 2026/ 2027.

Doarjja Duodjeinstituhtii ja Boazodoalu ja duoji oahpahuskantuvrii eai boade ovdan tabeallas, danne go dat eai leat oassin ealáhusšiehtadusain. Muđui čujuhuvvo ealáhusšiehtadussii oppalaččat.

Tiltak	Næringsavtalen for duodji 2024/2025	Næringsavtalen for duodji 2026/2027
--------	--	--

Inv.- og utviklingstiltak, HMS og etableringstilskudd	800 000	800 000
Bistand til bedrifts- og forretningsutvikling	400 000	400 000
Markedstilpasning/salgsarena	600 000	600 000
Duodjistipend	190 000	300 000
Kompetanse, opplæring, kurs	250 000	450 000
Duodjiverksted	100 000	-
Driftstilskudd duodji	2 800 000	2 800 000
Velferdsordninger	120 000	30 000
Duojáriid ealáhus searvi	630 000	690 000
Sámiid duodji	1 310 000	1 430 000
Sum næringsavtalen	7 200 000	7 500 000

Árvvoštallan

Sámediggi lea hui duhtavaš go šattai ovttamielalášvuohta ođđa šiehtadusa hárrái goappaš beliiguin. Sámediggi lea gearggus gulahallat ja ovttasbargat bures, ja lea gearggus gávdnat buriid čovdosiid. Danne oaivvilda Sámediggi ahte stuorra rievdadusaid ja vuorddekahtes dáhpáhusaid sáhtá váldit ovdan gulahallančoahkkimis manjit jagi, jus čuožžila dárbu.

Sámedikki, Duodjeinstituhta, Boazodoalu ja duoji oahpahuskantuvrra, Sámiid Duoji ja Duojáriid Ealáhussearvvu oktasaš čoahkkimis 25.04.2025 ovddiduvvui raporta duodjeealáhusa ovdáneami birra ohcanjagiin 2020-2024. Raporta lea ráhkaduvvon ekonomalaš loguid vuodul maid ohcci ieš lea sádden doaibmadoarjjaohcamiid oktavuodas. Duoji doaibmadoarjjaortnegii leat viehka unnán ohccit. Dat ráddjejuvvon diehtovuodđu miellddisbuktá ahte vel smávva rievdadusatge diedihuvvon loguin sáhttet mearkkašit ollu guorahallama bohtosiidda.

Ovdáneapmi duodjeealáhusas lea leamaš stádis. Leat ain stuorámus ohcamušat duojáriin Kárášjogas ja Guovdageainnus. Ohcanjagis 2020 rájes ohcanjahkái 2024 lea dáid guovlluid duojáriid lohku njiedjan 79% rájes 68% rádjái. Jagi 2024 lei dušše okta duojár registrerejuvvon julevsámi guovllus, ja ii lean oktage ohcci lullisámi guovllus. Jagi 2023 ledje 3 ohcci julevsámi guovllus, muhto ii oktage lullisámi guovllus. Nissonduodjára leat ain eanaš árbevirolaš duojárat.

Doaibmajagis 2021 lei gaskamearálaš duojára gávpejohtu sullii 20 000 ru.. kr. 424 000. Jus guovtti duojára ektui, geain lea hui stuora dienas earáid ektui, gessojuvvo eret, de gávppaša gaskamearálaččat 239 249 ru. Jagi 2021:s lei gaskamearálaš gávpejohtu 250 500 ruvno go guovtti stuorámus duodjedoaibmas gessojuvvui ruovttoluotta. Gessojuvvon ruđaid haga lei gaskamearálaš duodjegávpejohtu 394 618 ru.. Jagi 2023 duoji gávpejohtu lei gaskamearálaččat 295 927.

Ohcanjagis 2024 lei vuosttaš geardde ahte Sámedikki doaibmadoarjjaortnet lei čadnojuvvon Sámi Duodji-mearkka vuollái. Bohte 25 ohcama, mii mearkkaša ahte leat 19% unnit ohccit go ovddit jagi. Sámediggi lei vuordán eanet ođđa ohcciid 2024:s, muhto čájehuvvui ahte 2024:s ledje dušše guokte áibbas ođđa ohcci. Dat earát leat iešguđet ládje ohcan doarjjaortnegis mánggaid jagiid. Dát čájeha ahte lea dárbu oaččuhit eanebuid duodjeealáhussii. Dán oktavuodas čujuha Sámediggi prošeaktii doarjja duoji fitnodat- ja fitnodatovddideapmái mii galgá loahpahuvvot boahtte jahkái. Sámedikkis leat vuordámušat ahte dát prošeakta sáhtá váikkuhit positiivvalaččat duoji rekrutteremii ealáhussan.

Sámediggeráđi mearrádusárvalus

Sámediggi dohkkeha šiehtadusa maid Sámiid Duodji lea dahkan 04.06.2025, Duojáriid Ealáhussearvi ja Sámediggi. Njuolggadusaid ráhkada Sámediggi ovttasráđiid duodjeorganisašuvnnaiguin daid iešguđet ortnegiidda lassin daidda mat bohtet ovdan Sámedikki 2026 bušeahtas.

Sámediggeráđi – dievasčoahkkináššit_022/25

Sámediggeráđi mearrádusárvalus

Sámediggi dohkkeha šiehtadusa maid Sámiid Duodji lea dahkan 04.06.2025, Duojáriid Ealáhussearvi ja Sámediggi. Njuolggadusaid ráhkada Sámediggi ovttasráđiid duodjeorganisašuvnnaiguin daid iešguđet ortnegiidda lassin daidda mat bohtet ovdan Sámedikki 2026 bušeahtas.